

INFORMACE pro volební strany

Termín voleb do zastupitelstev obcí:

10. a 11. října 2014

OBSAH:

1. PLATNÉ PŘEDPISY PRO VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ 2014

2. KANDIDÁTNÍ LISTINY

2.1. Pasivní volební právo (právo být volen)

2.1.1. Neslučitelnost funkcí

2.2. Subjekty, jimž je přiznáno právo podat kandidátní listinu = VOLEBNÍ STRANY

2.3. Náležitosti kandidátní listin

2.3.1. Zmocněnec

2.3.2. Přílohy kandidátní listiny

2.3.2.1. *Petice*

2.3.2.2. *Prohlášení kandidátů*

2.4. Podávání kandidátních listin

2.4.1. Právo zmocněnce doplňovat do podané kandidátní listiny další kandidáty, případně měnit jejich pořadí

2.5. Projednání kandidátních listin

2.6. Rozhodování o registraci kandidátních listin

2.7. Poskytování informací o kandidátech

2.8. Vzdání se a odvolání kandidatury

2.9. Nároky kandidátů

3. LOSOVÁNÍ ČÍSEL A HLASOVACÍ LÍSTKY

3.1. Losování čísel

3.2. Hlasovací lístky

1. PLATNÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY PRO VOLBY DO ZASTUPITELSTEV OBCÍ 2010

- & [Rozhodnutí prezidenta republiky publikované ve Sbírce zákonů pod č.112/2014 Sb.](#), s datem rozeslání 20. června 2014, o vyhlášení voleb do zastupitelstev obcí
- & **Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí** a o změně některých zákonů, ve znění zák. č. 230/2002 Sb., zák. č. 309/2002 Sb., nálezů Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 283/2005 Sb., zák. č. 320/2009 Sb., zák. č. 222/2012 Sb., zák. č. 275/2012 Sb. a zák. č. 58/2014 Sb.
- & **Vyhláška č. 59/2002 Sb., o provedení** některých ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění vyhl. č. 401/2002 Sb., vyhl. č. 565/2002 Sb., vyhl. č. 251/2006 Sb., vyhl. č. 368/2008 Sb., vyhl. č. 442/2009 Sb. a vyhl. č. 452/2013 Sb.
- & **Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní**, ve znění pozdějších předpisů (*Díl 4 - Soudnictví ve věcech volebních a ve věcech místního referenda*)

2. KANDIDÁTNÍ LISTINY

2.1. Pasivní volební právo (právo být volen)

Členem zastupitelstva OBCE může být zvolen:

ú každý volič, tj:

- **státní občan ČR**, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu
- **státní občan jiného státu**, který druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv (*pro volby do zastupitelstev obcí je toto právo přiznáno pouze státním občanům členských států EU; takový státní občan může kandidovat i když nepožádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů*)

ú u kterého není překážka ve výkonu volebního práva, a to:

- zákonem stanovené omezení osobní svobody z důvodu výkonu trestu odnětí svobody,
- omezení svéprávnosti k výkonu volebního práva

2.1.1. Neslučitelnost funkcí

Výkonu mandátu člena zastupitelstva obce (*nikoliv kandidatuře*) brání tzv. neslučitelnost funkcí, která nastává ZVOLENÍM a je upravena v § 5 odst. 2 a 3 zák. o volbách do ZO.

Funkce člena zastupitelstva	je NESLUČITELNÁ	POUZE ZA PODMÍNKY, že
obce, města, územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy	s funkcí vykonávanou zaměstnancem této obce, města, územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy této obce, města, územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy zařazeným do: - obecního nebo městského úřadu této obce nebo města - nebo Magistrátu hl. města Prahy;	n <u>zaměstnanec vykonává přímo státní správu vztahující se k územní působnosti</u> ü příslušné obce, ü města, ü územně členěného statutárního města, ü hlavního města Prahy, ü městského obvodu ü nebo městské části;
městského obvodu nebo městské části	s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do: - úřadu tohoto městského obvodu nebo městské části a - magistrátu příslušného územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy;	nebo n <u>jde o zaměstnance jmenovaného</u> ü starostou, ü primátorem, ü v hl. městě Praze primátorem hl. města Prahy ü nebo starostou městské části, ü hejtmanem nebo ü radou kraje, obce, města, hl. města Prahy, městského obvodu nebo městské části.
územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy	s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do úřadu městského obvodu nebo městské části tohoto města;	
obce, města, územně členěného statutárního města nebo hl. města Prahy, městského obvodu nebo městské části	s funkcí vykonávanou zaměstnancem zařazeným do: - pověřeného obecního úřadu - krajského úřadu - nebo finančního úřadu	

V případě neslučitelnosti funkcí, která nastane dnem zvolení členem zastupitelstva obce, příslušné zastupitelstvo podle § 55 odst. 6 zák. o volbách do ZO nevysloví zánik mandátu na ustavujícím zasedání, ale umožní takto zvolenému členu zastupitelstva obce, aby **do 3 dnů** po ustavujícím zasedání učinil právní úkon směřující ke skončení pracovního poměru.

Pokud člen zastupitelstva obce nepředloží **do 3 měsíců** po ustavujícím zasedání příslušnému starostovi nebo primátorovi doklad o tom, že důvod neslučitelnosti funkcí pominul, postupuje zastupitelstvo obce podle § 55 odst. 3 zák. o volbách do ZO - tj. zastupitelstvo obce vysloví zánik mandátu člena zastupitelstva obce z důvodu neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2 zák. o volbách do ZO.

Nevysloví-li zastupitelstvo obce na nejbližším zasedání zánik mandátu podle předchozího odstavce, ředitel krajského úřadu (v případě Zastupitelstva hl. města Prahy - ministr vnitra) požádá podle § 55 odst. 4 zák. o volbách do ZO o svolání mimořádného zasedání zastupitelstva, které se uskuteční nejpozději **do 21 dnů** od doručení této žádosti. Není-li zániku mandátu dosaženo, zaniká mandát člena zastupitelstva obce, vysloví-li to ředitel krajského úřadu (v případě Zastupitelstva hl. města Prahy - ministr vnitra).

Usnesení zastupitelstva obce nebo rozhodnutí ředitele krajského úřadu anebo rozhodnutí ministra vnitra (v případě Zastupitelstva hl. města Prahy) o vyslovení zániku mandátu člena zastupitelstva obce z důvodu neslučitelnosti funkcí podle § 5 odst. 2 zák. o volbách do ZO se podle § 55 odst. 7 zák. o volbách do ZO neprodleně zašle tomu, kdo je proti takovému usnesení nebo rozhodnutí oprávněn domáhat se ochrany u soudu podle § 59 odst. 3 zák. o volbách do ZO¹⁾. Současně se toto usnesení nebo

1) § 59 odst. 3 zák. o volbách do ZO:

rozhodnutí vyvěsí na úřední desce příslušného obecního úřadu. Za doručení se usnesení nebo rozhodnutí považuje **sedmým dnem** ode dne vyvěšení.

Mandát člena zastupitelstva obce, jehož zánik vyslovilo zastupitelstvo obce, ředitel krajského úřadu nebo v případě Zastupitelstva hl. města Prahy ministr vnitra zaniká dnem, kdy marně uplynula lhůta pro podání návrhu soudu podle § 59 odst. 3 zák. o volbách do ZO, nebo dnem právní moci rozhodnutí soudu, kterým nebylo takové usnesení nebo rozhodnutí zrušeno.

2.2. Subjekty, jimž je přiznáno právo podat kandidátní listinu = VOLEBNÍ STRANY

Kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce mohou podávat **VOLEBNÍ STRANY**, jimiž mohou být:

☒ politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena (*registrované Ministerstvem vnitra podle zák. č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a v politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů*)

- **koalice** registrovaných politických stran a politických hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena (*koalici politických stran nebo politických hnutí musí tvořit minimálně dvě politické strany či politická hnutí registrované u Ministerstva vnitra*)

Ž nezávislí kandidáti (*jakožto samostatně kandidující jedinci*)

- **sdružení nezávislých kandidátů** (*jakožto volná sdružení fyzických osob, která nepodléhají žádné registraci podle zvláštního zákona*)
- **sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů**

Politická strana a politické hnutí může být součástí pouze jedné volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce. Podává-li politická strana a politické hnutí kandidátní listinu samostatně, nemůže již být pro volby do téhož zastupitelstva obce součástí jiné volební strany.

Každá volební strana může podat pro volby do téhož zastupitelstva obce pouze jednu kandidátní listinu; volí-li se do téhož zastupitelstva obce ve dvou nebo více volebních obvodech, může volební strana podat kandidátní listinu v každém volebním obvodě.

Kandidát může kandidovat pouze na jedné kandidátní listině volební strany pro volby do téhož zastupitelstva obce, a jsou-li vytvořeny volební obvody, pouze v jednom volebním obvodu.

Zásadní nedorozumění vzniká obecným vnímáním pojmu "**nezávislý kandidát**". Ve veřejnosti je totiž ustálen **NESPRÁVNÝ NÁZOR**, že tento termín znamená, že uvedený kandidát není členem žádné politické strany nebo politického hnutí. Skutečnost je však jiná, neboť **nezávislý kandidát** (*jakožto samostatný typ volební strany*), případně kandidát kandidující na kandidátní listině volební strany sdružení nezávislých kandidátů nebo volební strany sdružení politických stran / politických hnutí a nezávislých kandidátů **může být členem některé z registrovaných politických stran nebo hnutí !!!**

Též je třeba poznamenat, že např. na kandidátní listině politické strany / politického hnutí XY mohou být uvedeni kandidáti, kteří jsou členy jiné politické strany nebo politického hnutí.

"(3) Proti usnesení, kterým zastupitelstvo obce vyslovilo, že mandát člena zastupitelstva obce zaniká, nebo proti obdobnému rozhodnutí ředitele krajského úřadu nebo ministra vnitra se může člen zastupitelstva, o jehož mandát jde, nebo volební strana, která podala kandidátní listinu v obci, do 2 pracovních dnů od doručení domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu³²⁾ podáním návrhu na zrušení takového usnesení nebo rozhodnutí; včas podaný návrh má odkladný účinek."

2.3. Náležitosti kandidátních listin

Kandidátní listina obsahuje:

- a) název zastupitelstva obce,
- b) označení volebního obvodu, jsou-li volební obvody vytvořeny,
- c) název volební strany a označení, o jaký typ volební strany²⁾ jde, s uvedením názvu politických stran a politických hnutí,
- d) jména a příjmení kandidátů, jejich věk (*ke dni podání kandidátní listiny*) a povolání, část obce, nečlení-li se obec na části, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí (*nebo údaj "bez politické příslušnosti"*),
- e) pořadí na kandidátní listině vyjádřené pomocí arabského čísla (*zastupitelstvem obce stanovený počet členů zastupitelstva obce, který má být zvolen pro další funkční období, bude oznámen na úřední desce obecního úřadu*)

¶ **V obcích, kde se má volit 7 a méně členů zastupitelstva obce** může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce zvýšený o jednu třetinu a zaokrouhlený na celé číslo dolů.

Počet členů zastupitelstva, který má být zvolen:	Volební strana může na kandidátní listině uvést:
7	9 kandidátů
6	8 kandidátů
5	6 kandidátů

¶ **V obcích, kde se má volit 8 a více členů zastupitelstva obce** může volební strana na kandidátní listině uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik činí počet členů volených do příslušného zastupitelstva obce.

¶ Jsou-li pro volby do zastupitelstva obce vytvořeny volební obvody, může volební strana na kandidátní listině pro každý volební obvod uvést nejvýše tolik kandidátů, kolik členů tohoto zastupitelstva má být v tomto volebním obvodu voleno.

- f) jméno a příjmení zmocněnce volební strany a jeho náhradníka s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu (*tj. přesnou adresu místa trvalého pobytu podle OP*), není-li volební stranou nezávislý kandidát,
- g) **jde-li o koalici**, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhl,
- h) **jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů**, označení politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhl, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta,
- i) podpis zmocněnce volební strany; u nezávislého kandidáta podpis kandidáta; **podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů**, jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena [*on-line rejstřík politických stran a hnutí s uvedením osob oprávněných jednat, případně s uvedením organizačních jednotek je uveden na <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/Default.aspx>*].

²⁾ VOLEBNÍ STRANOU se podle zák. o volbách do ZO rozumí:

- ☒ registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena,
 - a jejich koalice,
- ☒ nezávislý kandidát,
 - sdružení nezávislých kandidátů,
 - sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů

Stanovisko MV – zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-ministerstva-vnitra-kandidatni-listina-volby-do-zastupitelstev-obci-plna-moc-nahrazujici-podpis-osoby-opravnene-jednat-jmenem-politicke-strany-nebo-politickeho-hnuti.aspx>

Kandidátní listina – volby do zastupitelstev obcí, plná moc nahrazující podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany nebo politického hnutí

Ustanovení § 22 odst. 1 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „volební zákon“), stanoví náležitosti kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev obcí; v písm. i) tohoto ustanovení je stanoveno – podává-li kandidátní listinu politická strana, politické hnutí nebo jejich koalice anebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, je třeba na kandidátní listině též uvést jméno a příjmení, označení funkce a podpis osoby oprávněné jednat jejich jménem, popřípadě jménem organizační jednotky, je-li ustavena.

Jedná se tedy o obligatorní náležitost kandidátní listiny, tudíž registrační úřad (pro volby do zastupitelstev obcí je registračním úřadem obecní úřad v obcích, kde jsou zřízeny alespoň 2 odbory; pro ostatní obce je registračním úřadem pověřený obecní úřad /§ 21 odst. 3 volebního zákona/), je v rámci registračního řízení povinen přezkoumat i tuto náležitost podané kandidátní listiny, a to nahlédnutím do veřejně přístupného rejstříku politických stran a politických hnutí, vedeného Ministerstvem vnitra a zveřejněného na jeho webových stránkách.

Volební zákon v předmětné věci výslovně nezakazuje zastoupení na základě plné moci, v takovém případě musí být ke kandidátní listině přiložen buď originál plné moci nebo její ověřená kopie. V kontextu právní úpravy shora uvedené, tj. že kandidátní listinu podepisuje osoba oprávněná jednat jménem politické strany nebo politického hnutí lze dovést, že i plná moc k danému úkonu by měla být udělena touto oprávněnou osobou; tudíž se musí shodovat s osobou oprávněnou jednat jménem politické strany nebo politického hnutí, která je uvedena ve výpise z rejstříku stran a hnutí vedeného Ministerstvem vnitra.

Stanovy politické strany nebo politického hnutí, které jsou jednou z náležitostí při registraci uvedeného subjektu podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, obsahují také údaj o tom, zda má zaregistrovaný subjekt zřízeny organizační jednotky (případně jejich kompetence).

Pro účely registrace kandidátních listin pro volby do zastupitelstev obcí pak byl pro potřebu obecních úřadů, které plní funkci registračních úřadů, zmíněný rejstřík politických stran a politických hnutí doplněn o „Poznámku“, kde je případně zřízeny organizačních jednotek uvedeno. Kdo jedná jménem těchto organizačních jednotek však Ministerstvo vnitra nevede.

Skutečnost, že v případě některých registrovaných politických stran a politických hnutí mohou kandidátní listiny pro volby do zastupitelstev obcí podávat jejich organizační jednotky vyplývá přímo z ust. § 22 odst. 1 písm. i) volebního zákona (nejde tedy o výklad Ministerstva vnitra), který je třeba v tomto případě chápat jako lex specialis. Citovaný zákon nepožaduje v takovém případě předložení pověření osobou oprávněnou jednat jménem organizační jednotky.

2.3.1. Zmocněnec

Volební strany typ politická strana, politické hnutí, koalice, sdružení nezávislých kandidátů, sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů **činí úkony ve volebních věcech prostřednictvím svého zmocněnce**. Volební strana typ **nezávislý kandidát zmocněnce nemá**.

Zmocněncem nebo jeho náhradníkem je fyzická osoba, která je takto označena na kandidátní listině. Úkony zmocněnce je volební strana vázána.

Svého zmocněnce může volební strana písemně odvolat; zmocnění zaniká okamžikem doručení tohoto odvolání registračnímu úřadu.

Zmocněncem ani jeho náhradníkem nemůže být:

- osoba mladší 18 let,
- osoba s omezenou svéprávností,
- kandidát.

2.3.2. Přílohy kandidátní listiny

Typ volební strany	Povinné přílohy kandidátní listiny
☒ registrovaná politická strana nebo politické hnutí, jejíž činnost nebyla pozastavena	• vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů
• koalice registrovaných politických stran a politických hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena	• vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů
☒ nezávislý kandidát (<i>jedinec</i>)	• vlastnoručně podepsané <u>prohlášení</u> kandidáta • <u>petice</u> , podepsána potřebným počtem voličů podporující kandidaturu nezávislého kandidáta
• sdružení nezávislých kandidátů	• vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů • <u>petice</u> , podepsána potřebným počtem voličů podporující kandidaturu sdružení nezávislých kandidátů
• sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů	• vlastnoručně podepsaná <u>prohlášení</u> kandidátů

2.3.2.1. Petice

Tvoří-li volební stranu **nezávislý kandidát** nebo **sdružení nezávislých kandidátů**, připojí volební strana ke kandidátní listině **PETICI** podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu.

Je třeba zdůraznit, že **VOLIČEM** (*který je oprávněn podepsat i více petic pro volby do téhož zastupitelstva*) je:

- **státní občan ČR**, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu (*petici je oprávněn podepsat i občan ČR, který 18 let svého věku dosáhne až druhý den voleb*)
- **státní občan jiného státu**, který druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let, je v den voleb v této obci, městě nebo hl. městě Praze přihlášen k trvalému pobytu a jemuž právo volit přiznává mezinárodní úmluva, kterou je ČR vázána a která byla vyhlášena ve Sbírce mezinárodních smluv (*pro volby do zastupitelstev obcí je toto právo přiznáno pouze státním občanům členských států EU; takový státní občan může petici podepsat i když nepožádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů*)

Potřebný počet podpisů voličů je stanoven v příloze k zák. o volbách do ZO; číslo vypočtené podle přílohy se zaokrouhluje na celé číslo směrem nahoru.

Údaj o počtu obyvatel jednotlivých obcí k 1.1.2014 je uveden na web str. Českého statistického úřadu http://www.czso.cz/csu/2014edicniplan.nsf/publ/130072-14-r_2014

Příloha k zák. č. 491/2001 Sb.:

Počty podpisů na peticích podle § 21 odst. 4

Obec, městská část, městský obvod, popř. volební obvod	Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech (z počtu obyvatel obce, měst. části, městského obvodu, popř. volebního obvodu)	
	PRO NEZÁVISLÉ KANDIDÁTY	PRO SDRUŽENÍ NEZÁVISLÝCH KANDIDÁTŮ
do 500 obyvatel	5 %	7 %
nad 500 do 3 000 obyvatel	4 %, nejméně 25	7 %
nad 3000 do 10 000 obyvatel	3 %, nejméně 120	7 %
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2 %, nejméně 600	7 %
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1 %, nejméně 1 000	7 %
nad 150 000 obyvatel	0,5 %, nejméně 1 500	7 %

Potřebný počet podpisů na peticích uveřejní registrační úřad na úřední desce nejpozději **do 17. července 2014.**

V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden:

- ü název volební strany,
- ü název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje,
- ü a rok konání voleb.

V samotném obsahu petice musí být uvedeno:

- ü jméno a příjmení
 - ü datum narození
 - ü místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu
 - ü podpis
- } voliče (petanta)

Stanovisko MV – zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-ministerstva-vnitra-k-otazkam-voleb-946485.aspx>

Stanovisko k elektronickému podpisu na petici podporující kandidaturu volební strany ve volbách do zastupitelstev obcí

Institut petice ve volbách do zastupitelstev obcí je upraven v ustanovení § 21 odst. 4 zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách“).

Substanovisko, jež si zdejší odbor k dané problematice vyžádal od odboru veřejné správy a eGovernmentu Ministerstva vnitra sice potvrzuje, že dokument je technicky vzato možno podepsat v podobě datové zprávy více podpisy, záleží však na příslušném právním předpisu, zda a v jakých případech takový postup připustí.

K tomu se uvádí, že výše citované ustanovení zákona o volbách upravuje danou problematiku následujícím způsobem: „Tvoří-li volební stranu nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů, připojí volební strana ke kandidátní listině petici podepsanou voliči podporujícími její kandidaturu. V záhlaví petice a na každé její další straně musí být uveden název volební strany, název zastupitelstva obce, do kterého volební strana kandiduje, a rok konání voleb. Vedle podpisu voliče musí být uvedeno jeho jméno, příjmení, datum narození a místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu, jinak tento hlas pro podporu volební strany nelze započítat. Nezapočítávají se také podpisy kandidátů samých. Potřebný počet podpisů

voličů je stanoven v příloze k tomuto zákonu; číslo vypočtené podle přílohy se zaokrouhluje na celé číslo směrem nahoru. Potřebný počet podpisů na peticích uveřejní registrační úřad na úřední desce nejpozději 85 dnů předem dnem voleb.“

Zákon o volbách výslovně neříká, zda podpis voliče podporujícího kandidaturu musí být vlastnoruční, nebo se může jednat o podpis elektronický dle zákona č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o elektronickém podpisu). Je však třeba vycházet z toho, že v případě, kdy je úmyslem zákonodárce připustit užití elektronického podpisu, výslovně tak v právním předpisu stanoví (viz. například ustanovení § 6a odst. 2 zákona č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky a o změně a doplnění některých dalších zákonů, které bylo novelizováno zákonem č. 222/2012, kterým se mění volební zákony a zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, na základě něhož lze žádost o voličský průkaz podat v listinné podobě s úředně ověřeným podpisem voliče nebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem voliče nebo v elektronické podobě zaslané prostřednictvím datové schránky, případně lze žádost podat osobně, o čemž se sepíše úřední záznam).

*A contrario lze tedy dovést, že v případě petice, jež podává sdružení nezávislých kandidátů nebo nezávislý kandidát ve volbách do zastupitelstev obcí příslušnému registračnímu úřadu v listinné podobě, **může být podpis petenta na petici pouze vlastnoruční.***

Uvedenému závěru svědčí zejména to, že sběr podpisů na petici volební strany přísluší nezávislému kandidátovi nebo sdružení nezávislých kandidátů. Volič tedy svůj podpis nezasílá volebnímu orgánu. Činnost volebních orgánů je vymezena v jednotlivých ustanoveních zákona o volbách taxativním způsobem (poukážeme též na čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví) a je s odkazem na ustanovení § 19 zákona o volbách výkonem státní správy. V uvedeném rámci pak příslušný volební orgán i přezkoumává jemu v originále předložené a všemi náležitostmi opatřené kandidátní listiny včetně jejich příloh.

2.3.2.2. Prohlášení kandidátů

Ke kandidátní listině musí být přiloženo vlastnoručně podepsané prohlášení kandidáta,

- ü** že souhlasí se svou kandidaturou,
- ü** že mu nejsou známy překážky volitelnosti, popřípadě tyto překážky pominou ke dni voleb do zastupitelstva obce a
- ü** že nedal souhlas k tomu, aby byl uveden na jiné kandidátní listině pro volby do téhož zastupitelstva obce.

Na prohlášení kandidát dále uvede - místo, kde je přihlášen k trvalému pobytu (*přesná adresa místa trvalého pobytu, podle OP*)
- a datum narození.

2.4. Podávání kandidátních listin

Kandidátní listiny se podávají nejpozději **do 5. srpna 2014 do 16.00 hodin** registračnímu úřadu.

Je-li kandidátní listina doručována poštou, rozhodující je den (*případně poslední den lhůty - hodina*) jejího doručení, nikoliv jejího podání u provozovatele poštovních služeb.

Sdělení Ministerstva vnitra z 5.3.2014, čj. MV-20515-2/VS-2014 adresované Krajskému úřadu Středočeského kraje:

Pro upřesnění postupu při podávání kandidátní listiny, vedle listinné podoby (která je, do změny volebních zákonů plánované v souvislosti s další elektronizací veřejné správy, doporučována) i v podobě elektronické, sdělujeme následující:

Podání kandidátní listiny nezávislým kandidátem nebo sdružením nezávislých kandidátů

Vzhledem k tomu, že volební zákon pro kandidátní listiny těchto volebních stran vyžaduje podpis pouze jedné osoby (nezávislého kandidáta nebo zmocněnce sdružení nezávislých kandidátů), můžou tyto volební strany podat kandidátní listiny i v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky.

V této souvislosti je nutno upozornit, že nezávislý kandidát nebo sdružení nezávislých kandidátů musí registračnímu úřadu předložit rovněž originál petice v listinné podobě, s vlastnoručními podpisy voličů podporujících kandidaturu dané volební strany. Uvedenému závěru svědčí zejména to, že sběr podpisů na petici volební strany přísluší nezávislému kandidátovi nebo sdružení nezávislých kandidátů. Volič tedy svůj podpis nezasílá ke kompletaci volebnímu orgánu. Činnost volebních orgánů je vymezena v jednotlivých ustanoveních volebního zákona taxativním způsobem (poukazujeme též na čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, podle kterého lze státní moc uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví) a je s odkazem na ustanovení § 19 volebního zákona výkonem státní správy.

V uvedeném rámci pak příslušný volební orgán přezkoumá i další doručené přílohy (platí i pro ostatní volební strany).

Podání kandidátní listiny ostatních volebních stran

U ostatních volebních stran, volební zákon požaduje na kandidátní listině vedle podpisu zmocněnce i podpis osoby oprávněné jednat jménem politické strany, nebo politického hnutí. V tomto případě může volební strana podat bezvadnou kandidátní listinu pouze v případě, že podání v elektronické formě bude opatřené zaručenými elektronickými podpisy všech osob, od kterých to zákon požaduje. (Pro opatření kandidátní listiny více elektronickými podpisy bude třeba využít některého z nástrojů, který vícenásobné elektronické podepisování umožňuje.)

Zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů, se zabývá pouze podpisem jednoho subjektu a upravuje obecné požadavky na jeho realizaci. Varianty vícenásobného elektronického podpisu (jako forma spojení více podpisů dle výše uvedeného zákona) s sebou nesou riziko bezpečnosti i složitější přístup k jeho ověření.

Zároveň, pokud jde o doručování datovou schránkou, je třeba odkázat na ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., podle kterého úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon učiněný písemně a podepsaný, ledaže jiný právní předpis nebo vnitřní předpis požaduje společný úkon více z uvedených osob.

Domníváme se proto, že originál kandidátní listiny, který je zaslán datovou schránkou, nebude splňovat zákonem stanovený požadavek ověřeného podpisu více oprávněných osob podle požadavku volebního zákona. Rovněž není možné zaslat prostřednictvím datové schránky naskenovanou kandidátní listinu ve formátu pdf, neboť registrační úřad, který přezkoumává kandidátní listinu a rozhoduje o její registraci, musí mít k dispozici originál kandidátní listiny. Z uvedených důvodů nelze dle našeho názoru zaslat bezvadnou kandidátní listinu v řešeném případě prostřednictvím datové schránky. Pokud by volební strana zaslala kandidátní listinu v elektronické formě bez podpisu zákonem požadovaných osob, je na takovou kandidátní listinu třeba pohlížet, a to i s ohledem na obecnou poznámku Ad 1, jako by nebyla podána řádně, popřípadě včas. Tuto vadu lze zhojit pouze tím, že volební strana dodá originál kandidátní listiny do 66 dní přede dnem voleb. V případě chybějícího podpisu jedné z požadovaných osob je třeba tento podpis doplnit do originálu kandidátní listiny (který se nachází na registračním úřadě) ve lhůtě stanovené pro opravu vad.

Registrační úřad potvrdí podání kandidátní listiny zmocněnci volební strany nebo nezávislému kandidátu.

2.4.1. Právo zmocněnce doplňovat do podané kandidátní listiny další kandidáty, případně měnit jejich pořadí

Po uplynutí 60. dne přede dnem voleb do zastupitelstva obce **NELZE již doplňovat do kandidátní listiny další kandidáty ani vzájemně měnit jejich pořadí.**

Tzn. že **do 16.00 hod. dne 11. srpna 2014** mohou zmocněnci (vyjma nezávislého kandidát, jakožto volební strany) do podaných kandidátních listin doplňovat další kandidáty, případně měnit jejich pořadí.

2.5. Projednání kandidátních listin

Registrační úřad je povinen přezkoumat ve lhůtě **od 5. do 11. srpna 2014** předložené kandidátní listiny.

Tzn., že **registrační úřad zkontroluje:**

- a) zda kandidátní listina obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti (§ 22 odst. 1 zák. o volbách do ZO);
- b) zda počet kandidátů uvedený v kandidátní listině nepřesahuje maximální počet kandidátů, které byla volební strana oprávněna uvést (§ 22 odst. 2 zák. o volbách do ZO)
- c) zda ke kandidátním listinám jsou přiložena prohlášení všech kandidátů; zda obsahují předepsané náležitosti (§ 22 odst. 3 zák. o volbách do ZO);
- d) zda ke kandidátním listinám volebních stran typ nezávislý kandidát a sdružení nezávislých kandidátů jsou připojeny petice; zda obsahují všechny zákonem stanovené náležitosti a nezbytný počet podpisů voličů (§ 21 odst. 4 zák. o volbách do ZO);

Provedení kontroly správnosti údajů petantů (tj. voličů podepsaných pod peticemi) není zákonem výslovně uložena; registračním úřadům lze však alespoň namátkovou kontrolu doporučit; v případě důvodných pochybností by taková kontrola měla být provedena nezbytně.

- e) zda identifikační údaje kandidátů, zmocněnců a jejich náhradníků uvedené v kandidátních listinách a na prohlášení kandidátů jsou uvedeny správně; registrační úřad ověřuje správnost pouze těch údajů, které je schopen ověřit z úředních evidencí;
- I **v kandidátní listině**: jména a příjmení kandidátů, jejich věk ke dni podání kandidátní listiny, část obce; jména a příjmení zmocněnců a jejich náhradníků s uvedením místa, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu (*volební strana typ nezávislý kandidát zmocněnce nemá*)
 - I **v prohlášení kandidátů**: jména a příjmení kandidátů, místo, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, datum narození.
- f) zda kandidátní listiny politických stran, politických hnutí, koalic nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů jsou opatřeny jménem a příjmením, označením a funkcí a podpisem osoby oprávněná jednat jejich jménem, popř. jménem organizační jednotky, je-li ustanovena; on-line rejstřík <http://aplikace.mvcr.cz/seznam-politickyh-stran/Default.aspx>

Podle § 12 odst. 3 zák. o volbách do ZO registrační úřad pro účely registrace kandidátních listin a kontroly petic využívá

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z informačního systému cizinců.

Nemá-li kandidátní listina náležitosti podle § 22 nebo obsahuje-li nesprávné údaje nebo není-li k ní připojena petice podle § 21 odst. 4, popřípadě petice neobsahuje potřebný počet podpisů, vyzve registrační úřad **písemně** prostřednictvím zmocněnce volební stranu nebo nezávislého kandidáta nejpozději **13. srpna 2014**, aby závady odstranil **do 18. srpna 2014**. Ve stejné lhůtě může vady na kandidátní listině odstranit zmocněnec volební strany nebo nezávislý kandidát i bez výzvy registračního úřadu.

2.6. Rozhodování o registraci kandidátních listin

Zjistil-li registrační úřad závady kandidátní listiny, petice nebo prohlášení kandidáta, jak výše uvedeno, **písemně vyzval** volební stranu prostřednictvím zmocněnce (nebo nezávislého kandidáta jakožto volební stranu), **aby ve stanovené lhůtě závady odstranil**.

Pokud volební strana ve stanovené lhůtě závady neodstraní è rozhodne registrační úřad ve lhůtě do 23. srpna 2014 o ŠKRTNUTÍ:

- a) kandidáta na kandidátní listině, pokud k ní není přiloženo prohlášení podle § 22 odst. 3 nebo toto prohlášení je nesprávné či neúplné,
- b) kandidáta v případě, že je uveden na více kandidátních listinách³⁾, a to na kandidátní listině, k níž není připojeno prohlášení podle § 22 odst. 3; podepsal-li kandidát prohlášení u více kandidátních listin, škrtně jej registrační úřad na všech kandidátních listinách,
- c) kandidátů, kteří jsou na kandidátních listinách uvedeni nad nejvyšší stanovený počet podle § 22 odst. 2,
- d) kandidáta, u něhož nejsou uvedeny údaje podle § 22 odst. 1 písm. d), g) a h), konkrétně:
 - ad d) *jména a příjmení kandidátů, jejich věk a povolání, část obce, nečlenil-li se obec na části, obec, kde jsou přihlášení k trvalému pobytu, název politické strany nebo politického hnutí, jehož jsou členy, nebo údaj, že nejsou členy žádné politické strany nebo politického hnutí (dále jen "bez politické příslušnosti"),*

³⁾ § 6 odst. 2 prováděcí vyhl. k zák. o volbách do ZO (tzv. „duplicita“):

*„(2) Český statistický úřad vyhotoví seznam kandidátů se shodným jménem, příjmením a věkem, kandidujících do téhož zastupitelstva, a předá jej registračnímu úřadu nejpozději **šedesátý druhý den** přede dnem voleb.“*

ad g) jde-li o koalici, název politické strany nebo politického hnutí, které kandidáta navrhlo,

ad h) jde-li o sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů, označení polit. strany nebo polit. hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta,

popřípadě jsou-li tyto údaje nesprávné nebo neúplné, nebo

- e) kandidáta, který nesplňuje podmínky volitelnosti podle § 5 odst. 1. (Členem zastupitelstva obce může být zvolen každý volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b); členem zastupitelstva městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo městské části hlavního města Prahy může být zvolen ten volič, u kterého není překážka ve výkonu volebního práva podle § 4 odst. 2 písm. a) a b) a který je v den voleb v tomto městském obvodu nebo městské části přihlášen k trvalému pobytu.)

V důsledku tohoto rozhodnutí nebude škrtnutý kandidát uveden na hlasovacím lístku a pořadové číslo na kandidátní listině (i na hlasovacím lístku) bude neobsazené.

Registrační úřad ve lhůtě do 23. srpna 2014 rozhodne o:

- A) **REGISTRACI** kandidátní listiny splňující náležitosti podle zákona (bezzvadné)
- B) **ODMÍTNUTÍ** kandidátní listiny, jestliže:
- a) není podána podle § 21 (zejm. není podána volební stranou; byla podána po lhůtě; volební strana typ *SNK / NK nepřiložila petici nebo petice neobsahuje zákonem stanovené náležitosti nebo potřebný počet petantů*) nebo
- b) kandidátní listina neobsahuje náležitosti podle § 22
- a nápravy nelze dosáhnout odstraněním vad zmocněncem podle § 23 odst. 1 a 2 ;

F V případě, že politická strana nebo politické hnutí je součástí více volebních stran pro volby do téhož zastupitelstva obce, odmítne registrační úřad tu kandidátní listinu, která neobsahuje náležitosti podle § 22 odst. 1 písm. i), obsahují-li tyto náležitosti všechny kandidátní listiny, **odmítne všechny.**

Registrační úřad neprodleně **vyhotoví ROZHODNUTÍ o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny** nebo **o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině a zašle** je tomu, kdo je oprávněn domáhat se ochrany u soudu proti tomuto rozhodnutí. Současně se rozhodnutí **vyvěsí** na úřední desce registračního úřadu a vyznačí se na něm den vyvěšení. Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení. Na tento postup se správní řád nevztahuje.

ROZHODNUTÍ o registraci, o odmítnutí kandidátní listiny nebo o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině **musí obsahovat výrok, odůvodnění a poučení o odvolání.**

- ü **Výrok** obsahuje rozhodnutí ve věci s uvedením ustanovení právního předpisu, podle něhož bylo rozhodnuto.
- ü V **odůvodnění** se uvede, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí. Odůvodnění není třeba v případě rozhodnutí o provedení registrace.
- ü V písemném vyhotovení rozhodnutí se uvede registrační úřad, který rozhodnutí vydal, a datum vydání rozhodnutí.
- ü Rozhodnutí musí být opatřené úředním razítkem (*kulatým "Obecní úřad ..."*) a podpisem s uvedením jména a příjmení zaměstnance obce - držitele osvědčení, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu.

Registrace je podmínkou pro vytištění hlasovacích lístků.

Druh rozhodnutí	Komu se písemné vyhotovení rozhodnutí doručuje?
A) <i>rozh. o škrtnutí kandidáta na KL</i>	1) volební straně, na jejíž KL byl škrtnutý kandidát uveden (<i>zmocněnci</i>) 2) škrtnutému kandidátovi
B) <i>rozh. o odmítnutí KL</i>	1) volební straně, jejíž KL byla odmítnuta (<i>zmocněnci</i>)
C) <i>rozh. o registraci KL</i>	1) volební straně, jejíž KL byla zaregistrována (<i>zmocněnci</i>) 2) všem ostatním volebním stranám, které podaly KL pro volby do předmětného zastupitelstva obce (<i>zmocněncům / NK</i>)

Rozhodnutí se zašle tomu, kdo je oprávněn domáhat se ochrany u soudu proti tomuto rozhodnutí. Současně se rozhodnutí vyvěsí na úřední desce registračního úřadu a vyznačí se na něm den vyvěšení. **Za doručené se rozhodnutí považuje třetím dnem ode dne vyvěšení.**

Proti odmítnutí kandidátní listiny, škrtnutí kandidáta na kandidátní listině nebo proti **provedení registrace** kandidátní listiny pro volby do zastupitelstva obce se může volební strana, která podala kandidátní listinu pro volby do zastupitelstva obce, a u škrtnutí kandidáta i tento kandidát **do 2 pracovních dnů** od doručení rozhodnutí domáhat ochrany u soudu podle zvláštního právního předpisu⁴⁾.

Na základě rozhodnutí soudu podle zvláštního právního předpisu provede registrační úřad zaregistrování kandidátní listiny i po lhůtě stanovené pro registraci, nejpozději však **do 20 září 2014**. Proti tomuto zaregistrování nelze podat opravný prostředek.

Pokud nedosáhne souhrnný počet kandidátů uvedených na všech registrovaných kandidátních listinách nadpoloviční většiny počtu členů zastupitelstva obce, který má být volen, popřípadě je menší než 5 a volby se v této obci NEKONAJÍ a do **30 dnů** po vyhlášení výsledků (řádných) voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí ministr vnitra vyhlásí podle § 54 odst. 3 zák. o volbách do ZO DODATEČNÉ VOLBY.

2.7. Poskytování informací o kandidátech

Stanovisko MV – zdroj: <http://www.mvcr.cz/clanek/stanoviska-ministerstva-vnitra-poskytovani-informaci-o-kandidatech.aspx>

Poskytování informací o kandidátech

Ministerstvo vnitra po konzultacích s Úřadem pro ochranu osobních údajů zastává následující stanovisko k problematice poskytování informací a osobních údajů o osobách, které kandidují ve volbách.

*Volební orgán, který registruje kandidátní listiny/přihlášky k registraci (dále jen „registrační úřad“), může poskytovat **informaci o tom, které osoby ve volbách kandidují, i bez jejich předchozího souhlasu od okamžiku rozhodnutí o registraci či odmítnutí kandidátní listiny / přihlášky k registraci nebo od okamžiku rozhodnutí o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině.***

Možnost poskytnutí takových informací se opírá zejména o to, že registrační úřad akceptoval tímto rozhodnutím vůli kandidáta kandidovat a o povinnost registračního úřadu vyvěsit současně rozhodnutí o této skutečnosti na své úřední desce. Rozsah osobních údajů o kandidátech by měl odpovídat údajům, které budou následně uvedeny na hlasovacím lístku.

Pro dobu před rozhodnutím o registraci či odmítnutí kandidátní listiny /přihlášky k registraci nebo před rozhodnutím o škrtnutí kandidáta na kandidátní listině platí, že osobní údaje o kandidátech mohou poskytovat pouze politické strany, politická hnutí a sami kandidáti. Registrační úřad by informaci o kandidátech mohl poskytnout pouze s jejich souhlasem v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Do budoucna se předpokládá, že přesný okamžik, od kdy je již možné informace o kandidátech zveřejňovat, bude výslovně upraven přímo ve volebních zákonech.

⁴⁾ § 89 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů

2.8. Vzdání se a odvolání kandidatury

Kandidát se může **do 48 hodin** před zahájením voleb vzdát písemně své kandidatury.

Ačkoliv své zmocněnce mají volební strany typu politická strana; politické hnutí; koalice; sdružení politických stran politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů; a sdružení nezávislých kandidátů - ust. § 24 odst. 2 zák. o volbách do zastupitelstev obcí stanoví, že **k odvolání kandidáta zmocněncem může dojít pouze u kandidátních listin podaných politickými stranami, politickými hnutími nebo jejich koalicemi**, a to písemně do 48 hodin před zahájením voleb.

Prohlášení o vzdání se nebo o odvolání kandidatury nelze vzít zpět. Prohlášení je nutno doručit příslušnému registračnímu úřadu.

- A) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidáta učiněno **PŘED REGISTRACÍ kandidátní listiny** - kandidát nebude uveden na hlasovacím lístku; registrační úřad změnil označení pořadí kandidátů na kandidátní listině posunutím číselné řady.
- B) Bylo-li prohlášení o vzdání se kandidatury nebo odvolání kandidáta učiněno **PO REGISTRACI kandidátní listiny** - zůstávají údaje o kandidátu na kandidátní listině, avšak při zjišťování výsledku voleb do zastupitelstva obce se k hlasům pro něj odevzdaným nepřihlíží; zároveň se snižuje počet kandidátů příslušné volební strany (§ 45 odst. 1 a 4).

Registrační úřad zajistí **zveřejnění prohlášení** ve všech volebních místnostech na území obce, pokud je obdržel do 48 hodin před zahájením voleb do zastupitelstva obce.

2.9. Nároky kandidátů

Kandidát má právo, aby ode dne následujícího po registraci kandidátní listiny registračním úřadem do dne předcházejícího volbám mu ten, k němuž je v pracovním nebo obdobném poměru, **poskytl pracovní volno bez náhrady mzdy**. Činnost kandidáta v tomto období je jiným úkonem v obecném zájmu.

3. LOSOVÁNÍ ČÍSEL A HLASOVACÍ LÍSTKY

3.1. Losování čísel

Po ukončení registrace kandidátních listin registrační úřad vylosuje čísla pro označení pořadí volebních stran na hlasovacím lístku pro volby do zastupitelstva příslušné obce. Do losování se nezahrnují volební strany, jejichž kandidátní listina nebyla zaregistrována. **Losování** pořadí volebních stran na hlasovacím lístku **provádí zaměstnanec registračního úřadu, který má osvědčení podle zvláštního právního předpisu a to tak**, že do losovacího osudí se vloží tolik celých čísel v nepřerušené vzestupné řadě počínaje číslem 1, kolik kandidátních listin pro volby do zastupitelstva příslušné obce bylo zaregistrováno. Pokud byly pro volby do zastupitelstva obce vytvořeny volební obvody, provádí se losování pořadí volebních stran na hlasovacím lístku pro každý volební obvod samostatně. Do losování se nezahrnují volební strany, jejichž kandidátní listina nebyla pro příslušný volební obvod zaregistrována.

3.2. Hlasovací lístky

Po registraci kandidátních listin a po vylosování čísel pro označení pořadí volebních stran na hlasovacím lístku zajistí registrační úřad tisk hlasovacích lístků, a to prostřednictvím obchodní firmy vybrané Ministerstvem vnitra, k čemuž jí poskytne potřebné podklady.

NÁLEŽITOSTI HLASOVACÍHO LÍSTKU: (vzor hlasovacího lístku je uveden v příloze 1 prováděcí vyhlášky k zák. o volbách do ZO jako vzor 7):

Oproti např. volbám do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (kdy každé zaregistrované politické straně, politickému hnutí nebo koalici je tištěn samostatný hlasovací lístek), jsou při volbách do zastupitelstva obce všechny zaregistrované volební strany a jejich kandidáti pro volby do příslušného zastupitelstva jsou uvedeni na **jednom** hlasovacím lístku.

Hlasovací lístky pro volby do příslušného zastupitelstva mohou být vytištěny **oboustranně**, přičemž pro označení všech volebních stran i pro údaje o všech kandidátech musí být použito stejných druhů a velikostí písma a pro hlasovací lístky použito papíru téže barvy, jakosti a rozměrů. Hlasovací lístky pro volby do zastupitelstev územně členěných statutárních měst (*Statutární město Liberec*) a do Zastupitelstva hlavního města Prahy jsou označeny na levém okraji svislým barevným pruhem.

Registrační úřad odpovídá za správnost údajů uvedených v hlasovacím lístku, které musí odpovídat zaregistrovaným údajům z kandidátních listin.

Poté, kdy bude hlasovací lístek připraven k vytištění, registrační úřad vyzve zmocněnce volební strany / nezávislého kandidáta (je-li volební stranou) k uplatnění **práva** (*nikoliv povinnosti*) - **ověřit správnost údajů o volební straně na návrhu hlasovacího lístku**, přičemž pro uplatnění tohoto práva je stanovena lhůta **do dvou pracovní dnů** po výzvě registračního úřadu.

V případě zřejmých tiskových chyb na hlasovacích lístcích předaných voličům se hlasovací lístky nepřetiskují, registrační úřad zabezpečí vyvěšení informace o těchto chybách ve všech volebních místnostech na území obce s uvedením správného údaje.

Povinností každého starosty je, aby vytištěný hlasovací lístek pro volby do příslušného zastupitelstva byl **dodán všem voličům obce nejpozději 3 dny přede dnem voleb** a v den voleb všem okrskovým volebním komisím.

